

حداقل های آموزش به بیمار
مرکز آموزشی و درمانی کوثر

Contents

آموزش اورژانس.....	۳
در صورت ترخیص:.....	۳
آموزش به بیمار در بخش پره ناتال:.....	۴
حین پذیرش :	۴
طول مدت بستری :	۴
آموزش حین ترخیص :	۵
آموزش به بیمار در بخش جراحی :.....	۶
حین پذیرش :	۶
طول مدت بستری :	۶
حین ترخیص :	۷
آموزش های اتاق عمل.....	۸
آموزش در بخش زایمان.....	۹
در بدو پذیرش :	۹
آموزش های بعد زایمان.....	۱۰
بدوو حین بستری در سزارین:.....	۱۰
آموزش های حین ترخیص سزارین :	۱۱
آموزش های بدوو حین زایمان طبیعی:	۱۱
آموزش حین ترخیص بعد زایمان طبیعی :	۱۲
آموزش در بخش ICU.....	۱۴
آموزش به بیمار در بخش نوزادان:.....	۱۶
حین پذیرش :	۱۶

- ۱۶..... طول مدت بستری :
۱۷..... آموزش حین ترخیص :
۱۸..... آموزش به بیمار در بخش **ICU**:
۱۸..... حین پذیرش :
۱۸..... طول مدت بستری :
۱۹..... آموزش حین ترخیص :
۱۹..... رادیولوژی و سونوگرافی :
۱۹..... آزمایشگاه :

آموزش اورژانس

۱. در بدو ورود مامای پذیرش ضمن خوش آمد گویی خودش را معرفی می نماید.
۲. دفترچه راهنمای مراجعین به مددجو داده می شود.. مددجو به تخت اورژانس راهنمایی شده و پزشک آنکال به او معرفی می شود.
۳. پزشک پذیرش مشکلات مددجو را بررسی و معاینات لازم را انجام میدهد.
۴. در رابطه با هزینه های درمانی ، رایگان بودن زایمان طبیعی (در صورت باردار بودن) و درصد بیمه های شهری و روستایی برای مددجو یا همراه او توضیح داده می شود
۵. در رابطه با سیستم انتقادات و شکایات جهت بیمار و همراه آن با نشان دادن شماره تلفن های نصب شده روی دیوار توضیح داده می شود
۶. در رابطه با منشور حقوق بیمار و... با تاکید بر مطالعه تابلو های نصب شده توضیح داده می شود. .
۷. در رابطه با مشکل بیمار و تصمیم پزشک برای بیمار به زبان ساده به مددجو و همراهان گفته می شود.
۸. در مورد هر پروسیجر یا اقداماتی که قرار است برای مددجو انجام شود مانند نوار قلب جنین ویا مادر، تست فرن ، آزمایشات و سونوگرافی برای مددجو توضیح داده می شود و هدف از انجام و عوارض آن گفته می شود.
۹. در صورت نیاز به ناشتابودن یا رژیم خاص (مایعات) ویا خوردن خوراکی شیرین جهت سونوگرافی یا نوار قلب جنین توضیح داده می شود.
۱۰. در صورت نیاز به رادیو گرافی با سی تی اسکن آموزشهای لازم داده شده و هدف از انجام آن و عوارض آن توسط پزشک برای بیمار و همراهان گفته شده و رضایت آگاهانه گرفته می شود.
۱۱. در صورت بستری توضیح علت بستری و بخش بستری و یا علت عمل جراحی به مددجو داده می شود.
۱۲. در مادران باردار آموزش علائم زایمانی و توضیح فرایند زایمانی و مزایای زایمان طبیعی آموزش داده می شود.

در صورت ترخیص:

۱. تاریخ و زمان یا علائم هشدارو خطر جهت مراجعه مجدد گفته می شود.
۲. پیگیری آزمایشات و سونوگرافی و نوار قلب مجدد یا سرپایی طبق دستور پزشک
۳. در مادران با کاهش حرکت آموزش چارت حرکت داده می شود.
۴. در مادران مشکوک به پره اکلامپسی آموزش خطرات مسمومیت بارداری ،وعلائم هشدار ، کنترل فشار خون در مراکز بهداشتی و جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته به صورت سرپایی و مراجعه مجدد ۲۴ ساعت بعد با جواب آزمایش
۵. در مادران تهدید به سقط آموزش میزان فعالیت ،انجام کارهای سبک ،عدم نزدیکی ،خودداری از مسافرت ،بالا و ....
۶. خلاصه پرونده همراه با پمفلت های مورد نیازو آموزش های مراقبتی با توجه به علت مراجعه مددجو داده می شود.

آموزش به بیمار در بخش پره ناتال:

حین پذیرش :

۱. ماما یا پرستار بستری کننده ضمن خوش آمدگویی خودش را معرفی مینماید. سپس:
۲. توضیح بیماری و علت بستری شدن مددجو به زبان ساده را بیان می کند.
۳. آشنایی با بخش ، معرفی پرسنل ، نام پزشک و حقوق بیمار
۴. قوانین بیمارستان و بخش (ساعات ملاقات ، ساعت غذا ، مراقبت از دستبند شناسایی و ...)
۵. راهنمایی تخت مددجو ، استفاده از زنگ اخبار ، آشنایی با سرویس بهداشتی و رعایت نکات بهداشتی و تفکیک زباله عفونی و غیر عفونی (کیسه زرد در سرویس بهداشتی)
۶. در رابطه با هزینه ها و درصد بیمه ها
۷. سیستم انتقادات و پیشنهادات و شکایت را توضیح و برگه های شماره تلفن نصب شده روی دیوار اتاقها را نشان می دهد.

طول مدت بستری :

۱. معرفی ماما یا پرستار بیمار و خدمات در ابتدای هر شیفت
۲. استفاده از زنگ اخبار و نرده کنار تخت
۳. آموزش علائم زایمانی و اطلاع به موقع (خونریزی آبریزش ، درد...)
۴. آموزش علائم هشدار بیماری و اطلاع سریع هر گونه علائم غیر طبیعی
۵. آموزش رژیم غذایی با توجه به نوع بیماری
۶. آموزش نحوه فعالیت بیمار (استراحت مطلق و یا نسبی در حد دستشویی و...)
۷. آموزش چارت حرکت جنین ، توضیحاتی در رابطه با NST در حد ساده
۸. آموزش توضیح در مورد داروهای مصرفی علت مصرف عوارض آن
۹. توضیح هر گونه خونگیری و آزمایشات انجام شده و هدف از انجام آن
۱۰. آموزش جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته و هدف از انجام آن
۱۱. آموزش انجام سونوگرافی و آمادگیهای لازم قبل آن ، مشاوره ها ، علت و لزوم انجام آن
۱۲. در بیماران فشار خون بالا (اطلاع علائم سردرد ، تاری دید ، دو بینی ، حساس شدن به نور ، سوزش سر دل ، ورم دست و پا ، درد در قسمت راست زیر دندها و... و رژیم کم نمک و کم چرب)
۱۳. در بیماران دیابتی (اطلاع هر گونه سردرد ، سر گیجه ، عرق سرد ، ضعف اندامها و دست و پا و... رژیم دیابتی ورزش های مجاز و غیر مجاز و چک قند خون ۲ ساعت بعد غذا و.

۱۴. در مادران کاهش AF آموزش مصرف مایعات فراوان، استراحت نسبی، پد تست و تست فرن از جهت کنترل آبریزش، سونوگرافی سریال از جهت کنترل
۱۵. در پره ترم لیبرها، در موارد خفیف آموزش مصرف مایعات و هیدراته شدن بیمار و در موارد شدید از inhibit (سرکوب درد های زایمانی) استفاده می شود که برای بیمار هدف و عوارض و... بطور کامل توضیحات لازم داده می شود.
۱۶. در خونریزیهای واژینال توضیح علت خونریزی (محل قرار گیری جفت و...) و نوع فعالیت (استراحت مطلق یا نسبی و...) و استفاده از پد تست، منع معاینات واژینال و... توضیح داده می شود.

آموزش حین ترخیص:

۱. زمان و مکان پیگیری مددجو (جهت زایمان و یا انجام آزمایشات دوره ای و یا کنترل وضعیت جنین)
۲. انجام NST و سونوگرافی طبق دستور پزشک ثبت شده در برگه آموزش و خلاصه پرونده
۳. انجام آزمایشات سرپایی و یا دوره ای طبق دستور پزشک (ثبت آزمایشات چک قند خون در منزل جهت رویت پزشک).
۴. آموزش مصرف داروها طبق دستور پزشک، میزان، ساعت، نحوه مصرف، عوارض دارویی و در مورد انسولین، اناکساپارین، هپارین آموزش عملی تزریق همراه با علائم هشدار و نکات مهم آن به بیمار رگها در صورت نیاز به همراه بیمار آموزش داده میشود
۵. آموزش کنترل حرکت جنین در منزل
۶. رعایت رژیم های غذایی با توجه به بیماری
۷. مراجعه به موقع در صورت داشتن علام زایمانی و یا علائم هشدار بیماری
۸. میزان فعالیت بیمار (استراحت مطلق یا نسبی در حد دستشویی و یا بدون محدودیت و...)

آموزش به بیمار در بخش جراحی :

حین پذیرش :

۱. پرستار بستری کننده ضمن خوش آمدگویی خودش را معرفی می نماید سپس:
۲. توضیح بیماری و نوع عمل و زمان تقریبی عمل به زبان ساده را بیان می کند.
۳. آشنایی با بخش ، معرفی پرسنل ، نام پزشک و حقوق بیمار
۴. قوانین بیمارستان و بخش (ساعات ملاقات ، ساعت غذا ، مراقبت از دستبند شناسایی و ...)
۵. راهنمایی تخت مددجو ، استفاده از زنگ اخبار ، آشنایی با سرویس بهداشتی و رعایت نکات بهداشتی و تفکیک زباله عفونی و غیر عفونی (کیسه زرد در سرویس بهداشتی)
۶. در رابطه با هزینه ها و درصد بیمه ها
۷. سیستم انتقادات و پیشنهادات و شکایت را توضیح و برگه های شماره تلفن نصب شده روی دیوار اتاقها را نشان می دهد.

طول مدت بستری :

۱. معرفی پرستار بیمار و خدمات و کمکی در ابتدای هر شیفت
۲. استفاده از زنگ اخبار و نرده کنار تخت
۳. آمادگیهای قبل عمل (مصرف داروهای قبل عمل و پاکسازی روده ها ، زمان ناشتا بودن و شیو ناحیه عمل و...)
۴. توضیح هر گونه پروسیجر مانند خونگیری و آزمایشات و رادیو گرافی ، سونوگرافی و... هدف از انجام آن و عارضه آن
۵. آموزش استراحت بعد عمل، لزوم ناشتا بودن و مدت زمان آن و زمان شروع رژیم مایعات
۶. ، پوزیشن مناسب ، تنفسهای عمیق و موثر و حرکت در تخت به چپ و راست شدن
۷. توضیح در مورد اتصالاتی مانند سوند فولی و سرم و درن ... و علت و هدف از اتصال آنها و عدم دستکاری آنها توسط بیمار و زمان تقریبی خارج کردن آن
۸. استفاده از مسکن تزریقی در بدو ورود و در صورت داشتن درد استفاده از شیاف حداقل هر ۴ ساعت یا با دستور پزشک و آموزش تکنیک و روش های غیر دارویی
۹. آموزش زمان خروج از تخت و عدم خروج مددجو به تنهایی و بدون کمک برای اولین بار پس از عمل بعلت سر گیجه و عدم تعادل بنابراین با هماهنگی با پرستار یا ماما و خدمات جهت خروج از تخت بعد از خوردن آب میوه اقدام می شود که در ابتدا کم نشسته و سپس پاها آویزان از تخت و در صورت نداشتن سرگیجه با کمک از تخت خارج می شوید و آموزش استفاده از نرده های کنار راهرو و سرویس بهداشتی
۱۰. اطلاع هر گونه علائم غیر طبیعی تنگی نفس ، عرق سرد ، خونریزی شدید ، تپش قلب و...

۱۱. توضیح هر گونه مصرف داروی تزریقی و خوراکی جهت بیمار ، نام دارو ، علت مصرف ، عوارض آن و نکات مهم برای کاهش عارضه در زمان مصرف

۱۲. آموزش استفاده از جوراب واریس و یا شکم بند در افراد چاق در هیستریکتومی در صورت دستور پزشک

۱۳. آموزش مراقبت از زخم ، خشک نگه داشتن بخیه ها و پانسمان ، زمان استحمام ، کشیدن بخیه ها

حین ترخیص :

۱. زمان و مکان مراجعه به پزشک

۲. مراقبت از زخم و زمان استحمام ۴ روز بعد عمل و کشیدن بخیه ها ۷-۸ روز بعد عمل در درمانگاه بیمارستان

۳. پیگیری و زمان دریافت پاتولوژی با داشتن قبض پاتولوژی و خلاصه پرونده و مراجعه به درمانگاه بیمارستان

۴. آموزش داروهای پس از ترخیص (نوع دارو ، اثر دارو ، دوز دارو ، تعداد دفعات و اهمیت مصرف دارو)

۵. در بیماران لاپاراتومی و TAH مصرف اناکسپارین علت مصرف ، اهمیت و تعداد آن و نحوه تزریق ذکر می گردد.

۶. در مورد مصرف آنتی بیوتیکها نیز علت مصرف و اهمیت مصرف و تکمیل دوره درمان توضیحات لازم داده می شود.

۷. رژیم غذایی حاوی ملین و پرهیز از غذاهای نفاخ و....

۸. آموزش مراجعه به موقع در صورت داشتن علائم غیر طبیعی (خونریزی شدید، قرمزی و تورم یا ترشح چرک از ناحیه عمل، تب، ترشح بد بو از واژن، درد و قرمزی و تورم یک طرفه ساق پا و..)

۹. نحوه استراحت و فعالیت و مدت زمان نداشتن نزدیکی با توجه به نوع عمل جراحی

۱۰. در حاملگی خارج رحمی و مول آموزش چک سطح هورمون BHCG به صورت هفتگی تا زمان به صفر رسیدن و تا تایک سال بعد از صفر شدن سطح هورمون از بارداری پیشگیری نمایند. و مراجعه در صورت درد های شدید شکمی و خونریزی شدید و .....

۱۱. در سیستکتومی و میومکتومی عدم انجام کار سنگین تا ۲ هفته ، عدم نزدیکی تا ۴۵ روز ، استحمام ، کشیدن بخیه ها ، پیگیری پاتولوژی و پرهیز از رژیم نفاخ و یبوست زا و... مراجعه در صورت تب و خونریزی شدید و ترشح چرکی و..

۱۲. در هیستریکتومی عدم انجام کار سنگین و بلند کردن اجسام سنگین و عدم نزدیکی تا ۴۰ روز ، استراحت در بین فعالیت و.. بستن شکم بند در صورت دستور پزشک ، زمان استحمام و کشیدن بخیه ها و پیگیری پاتولوژی و علائم هشدار

۱۳. در لاپاراسکوپی پس از کشیدن بخیه ها (۷-۸ روز بعد عمل) با CD لاپاراسکوپی به پزشک مربوطه مراجعه نمایند. و استحمام و کشیدن بخیه ها و مراجعه در صورت تب ، درد شدید نافی و خونریزی شدید و قرمزی و تورم و ترشح چرکی

۱۴. در کورتاژ جهت پیشگیری از بارداری قرص LD ۳-۶ ماه پس از کورتاژ مصرف نمایند و پیگیری جواب پاتولوژی

۱۵. در مورد APR استفاده از لگن بتادینه ، عدم انجام کارهای سنگین و بلند کردن اجسام سنگین و عدم نزدیکی تا ۴۰ روز بعد عمل ، رژیم پر فیبر ، سبزیجات و ملین ، مراقبت از بخیه ها و... و مراجعه یک هفته بعد به پزشک معالج جهت معاینه

۱۶. در سقط جنین عدم بارداری ۳-۶ ماه و مراجعه در صورت تب و لرز و...

آموزش های اتاق عمل

۱. پرستار یا پرسنل بستری کننده ضمن خوش آمدگویی خودش را معرفی مینماید. سپس:
۲. و پس از معرفی اتاق عمل بیمار به داخل اتاق عمل راهنمایی می شود و پزشک جراح و بیهوشی معرفی میشود.
۳. توضیحات لازم و مختصر در مورد عمل خود را در صورت نیاز دریافت می کند و چک لیست جراحی ایمن جهت بیمار پر می شود.
۴. به کلیه سئوالات بیمار در خصوص مدت زمان عمل، نوع عمل و نوع بیهوشی و... جهت کاهش استرس بیمار پاسخ داده می شود.
۵. توسط متخصص بیهوشی انواع بیهوشی، همراه با مزایا و معایب آن با توجه به شرایط بیمار توضیح داده می شود در صورت نداشتن مشکل مددجو حق انتخاب نوع بیهوشی را دارد. در صورت ارجح بودن یک نوع بیهوشی بر نوع دیگر با توجه به شرایط بیمار توضیحات لازم توسط متخصص بیهوشی به ایشان داده می شود.
۶. در رابطه با بیحسی موضعی آموزش لازم در مورد پوزیشن مناسب حین انجام بیحسی و مصرف مایعات فراوان و نسکافه و .... بعد عمل توصیه می شود.
۷. پس از عمل در ریکاوری آموزش و تشویق به تنفس های موثر انجام می شود.

آموزش در بخش زایمان

در بدو پذیرش :

۱. معرفی پزشک، مسئول بخش و مامای مددجو در هر شیفت و پرسنل دیگر با توجه به رنگ لباسها (رنگ سبز ماما، رنگ سفید پزشک و رنگ قهوه ای خدمات) به بیمار معرفی می شوند.
۲. آشنایی با بخش، اتاق زایمان و سرویس بهداشتی و ساعات ملاقات (۱۰-۱۱ صبح و ساعات ملاقات ظهر و ۲۲-۲۳ شب) و قوانین آن (به صورت تک تک برای هر بیمار و با هماهنگی)
۳. توضیح علت بستری و مشکل مددجو، در مادران زایمانی توضیح مرحله و فازهای زایمان و اینکه مددجو در کدام فاز قرار دارد
۴. آموزش هایی در رابطه با ترویج زایمان طبیعی و مزایای آن و در الویت بودن زایمان طبیعی مگر به تشخیص پزشک به دلایلی زایمان سزارین برای بیمار ارجح تر باشد.
۵. در صورت نیاز توضیح در مورد بخش نوزادان و امکانات فوق تخصص نوزادان جهت کاهش استرس مددجویان گفته می شود.
۶. آموزش اطلاع سریع موارد پارگی کیسه آب (آبریزش) و خونریزی و هر گونه علائم غیر طبیعی و..
۷. آموزش رژیم غذایی به صورت مایعات و بعد زایمان رژیم معمولی با مایعات فراوان
۸. آموزش علت مانیتورینگ قلب جنین و ضربان قلب جنین
۹. آموزش بی دردی توسط کارشناس بیهوشی و مزایا و معایب اسپینال (سردرد و...)
۱۰. توضیح هرگونه درمانهای دارویی مانند: اینداکشن یا القاء درد زایمانی به صورت مصنوعی بعلت نداشتن درد بیمار و...
۱۱. یا سرکوب درد های زایمانی به زبان ساده و علت انجام آن Inhibit
۱۲. تزریق آنتی بیوتیکها و داروهای ضد فشار خون و در بیماران پره اکلامپسی سولفات منیزیم و علت استفاده و عوارض آن
۱۳. تزریق بتا متازون جهت تکمیل ریه نوزاد در نوزادان نارس و..
۱۴. توضیح هر گونه پروسیجر و اقداماتی نظیر خونگیری وهدف از انجام آن .
۱۵. توضیحات لازم در رابطه با اقداماتی مانند سونوگرافی و رادیولوژی و مشاوره ها و علت انجام آن و آمادگی ها و عوارض و...
۱۶. در فاز اکتیو زایمانی آموزش تنفسهای موثر و... داده می شود
۱۷. در مرحله زایمانی آموزش نحوه زور زدن و حالت چمپاتمه ای روی تخت و پوزیشننها و....

آموزش های بعد زایمان

بدو و حین بستری در سزارین :

۱. بیمار توسط ماما یا پرستار از اتاق عمل تحویل گرفته می شود، و ماما یا پرستار مسئول پس از جابه جا شدن مددجو در تختش :
۲. ضمن تبریک تولد نوزاد به مادرانی که نوزاد سالم دارند و خوش آمد گویی به مادرانی که مرده زایی داشته اند . خودش رابه عنوان مامای مددجو و پزشک معالج مددجو را با اشاره به تابلوی بالای سر بیمار که نوشته شده است معرفی می نماید.
۳. آموزش استفاده از زنگ اخبار در مواقع نیاز داده می شود. معرفی پزشک، مسئول بخش و پرستار یا ماما در هر شیفت
۴. توضیح انجام هر گونه پروسیجر از جمله کنترل علائم حیاتی ، خونگیری ، ماساژ رحمی ، تزریق مسکن و آنتی بیوتیک ها با ذکر علت انجام آن داده می شود.
۵. توضیح تزریق مسکن تزریقی در بدو ورود باری شما انجام شده است. و در صورت درد از شیاف دیکلوفناک و یا قرص استامینوفن با فاصله حداقل ۴ ساعت استفاده می شود و تزریق آمپول بعدی با نظر پزشک معالجتان می باشد.
۶. در بیمارانی که بی حسی موضعی (اسپینال و...) داشته اند . در رابطه با طبیعی بودن بی حسی پاها ۱-۲ ساعت و احتمال بروز سردرد و ... توضیح داده می شود. (در صورت داشتن عوارض آموزش مصرف نسکافه و قهوه و .. پس از شروع رژیم و استفاده از کیف آب گرم داده می شود.
۷. آموزش اتصالات بیمار از جمله سرم و سوند فولی و درن ها و ... و علت و هدف از اتصال آن و عدم دستکاری آن توسط بیمار گفته می شود.
۸. رعایت ناشتا بودن مددجو طبق دستور پزشک (۱۲ ساعت) و زمان شروع رژیم مایعات .
۹. تغییر پوزیشن در تخت و جابه جا شدن به چپ و راست و انجام تنفسهای عمیق و موثر در تخت
۱۰. آموزش علائم هشدار و اطلاع سریع موارد غیر طبیعی مانند خونریزی شدید ، تنگی نفس ، تپش قلب و... با استفاده از زنگ اخبار
۱۱. خروج سوند فولی ۱۲ ساعت بعد عمل (طبق دستور پزشک) و سپس شروع مایعات مانند آب میوه ، کمپوت و...
۱۲. آموزش عدم خروج مددجو به تنهایی و بدون کمک برای اولین بار پس از عمل بعلت سر گیجه و عدم تعادل بنابراین با هماهنگی با پرستار یا ماما و خدمات جهت خروج از تخت بعد از خوردن آب میوه اقدام می شود که در ابتدا کم نشسته و سپس پاها آویزان از تخت و در صورت نداشتن سر گیجه با کمک از تخت خارج می شوید و آموزش استفاده از نرده های کنار راهرو و سرویس بهداشتی و صاف راه رفتن تا بخیه ها خوب جوش بخورد.
۱۳. آموزش رژیم غذایی (پرهیز از غذاهای نفاخ و میوه هایی که ایجاد یبوست می کنند مانند موز و... تا زمانی شکمتان کار نکرده است و مصرف غذاهای ملین و ...) و در بیماران دیابتی و پره اکلامپسی رژیم دیابتیک و کم نمک و کم چرب و
۱۴. آموزش مراقبت ها از ناحیه عمل و زمان باز کردن پانسمان برای اولین بار توسط پزشک روز دوم بعد عمل و پانسمان مجدد و نیازی به پانسمان بعد عمل نمی باشد. زمان استحمام و مراقبت های لازم و تاریخ کشیدن بخیه (روز هفتم - هشتم بعد عمل)

۱۵. آموزش در رابطه با شیر مادر و نحوه ی شیر دهی و مراقبت از نوزاد ، مزایای شیر مادر، واکسیناسیون و مراقبت از دستبند های شناسایی نوزاد و..... توسط پرسنل بخش رومینگین به طور کامل توضیح داده می شود.
۱۶. در رابطه با بیماران پره اکلامپسی توضیح مسمومیت بارداری علت تزریق سولفات منیزیم تا ۲۴ ساعت هر ۴ ساعت و احساس گر گرفتگی و اطلاع هر گونه موارد غیر طبیعی و لزوم ناشتایی تا ۲۴ ساعت ودهانشویه و خیس کردن لبها و عدم خروج از تخت و فیکس بودن سوند فولی و بعلت شرایط مادر نوزاد در بخش نوزادان می باشد توضیح داده می شودو استفاده از کیسه آبگرم در صورت سفت و دردناک شدن محل تزریق سولفات .
۱۷. در مورد مادانی که نوزاد مرده دارند آموزش بستن سینه ها از ۲۴ ساعت دوم و عدم دوشیدن شیر در صورت پرشدن و متورم شدن عروق اطراف سینه
۱۸. در صورت خونریزی شدید مادر و نیاز به تزریق خون در رابطه با تزریق خون و عوارض آن توسط پزشک توضیح داده شده و رضایت آگاهانه از بیمارگرفته می شود. و آموزش علائم حساسیت و اطلاع علائم غیر طبیعی آموزش داده می شود.
۱۹. آموزش همراهان از نظر هزینه و مقررات بخش و امکانات
۲۰. سیستم انتقادات و شکایات با نشان دادن شماره تلفن های نصب شده بر روی دیوار اتاقها برای همراهان و بدو هوشیاری بیمار توضیح داده می شود.

آموزش های حین ترخیص سزارین :

۱. زمان و مکان مراجعه به پزشک (جهت کشیدن بخیه ها روز ۷-۸ پس از عمل به درمانگاه مراجعه نمایید).
۲. در رابطه با داروهای پس از ترخیص نام داروها ، علت مصرف ، دوز دارو ، چگونگی مصرف دارو و تعداد روزهای مصرف مانند آنتی بیوتیک ها ،اناکسپارین ،قرص آهن و ....
۳. مراجعه به درمانگاه در صورت علائم هشدار خونریزی شدید یا روشن ، تنگی نفس ، تورم یکطرفه پاها ،قرمزی، تورم و ترشح ناحیه عمل سردرد و تاری دید و..
۴. مراقبت از ناحیه عمل و استحمام و بهداشت فردی .
۵. پیگیری جواب پاتولوژی جفت در مورد نوزادانی که مشکل داشته ویا فوت نموده اند جهت بررسی علت مرگ جنین.
۶. آموزش میزان فعالیت پس از ترخیص خودداری از نزدیکی تا ۴۵ روز و.
۷. آموزش رژیم غذایی مناسب جهت مادران سزارینی و پره اکلامپسی و دیابت بارداری و.
۸. آموزش کنترل فشار خون به صورت منظم در منزل و یا مرکز بهداشت در بیماران پره اکلامپسی
۹. در بیماران ترومبو سیتوپنی در مورد عملکرد پلاکت در بدن و عوارض کاهش آن و نرمال آن و علائم کاهش پلاکت مثل کبودی اندامها ،خونریزی از لثه و ادرارخونی و بند نیامدن خون و...توضیح داده می شود. وچک آزمایش خون برای کنترل پلاکت طبق دستور پزشک ومراجعه به متخصص خون توصیه میشود.
۱۰. آموزش چک قند خون در مادران دیابت بارداری ۶ هفته پس از زایمان و در صورت بالا بودن مراجعه به پزشک داخلی یا غدد

آموزش های بدو حین زایمان طبیعی:

۱. پس از تحویل مددجو توسط ماما یا پرستار از اتاق زایمان و جابه جا شدن در تختش:

۲. ضمن تبریک تولد نوزاد به مادرانی که نوزاد سالم دارند و خوش آمد گویی به مادرانی که مرده زایی داشته اند . خودش رابه عنوان مامای مددجو و پزشک معالج مددجو را با اشاره به تابلوی بالای سر بیمار که نوشته شده است معرفی می نماید.
۳. آموزش استفاده از زنگ اخبار در مواقع نیاز داده می شود. معرفی پزشک ومسئول بخش ،پرستار یا ماما در هر شیفت
۴. توضیح انجام هر گونه پروسیجر از جمله کنترل علائم حیاتی ،خونگیری ، ماساژ رحمی ، تزریق مسکن و آنتی بیوتیک هابا ذکر علت انجام آن داده می شود
۵. در صورت تمایل رژیم غذایی خود را می توانید شروع کنید رژیم کم حجم ومقوی و میوه و سبزیجات پرهیز از غذاهای نفاخ ومیوه هایی که ایجاد یبوست می کنند مانند موز و... تا زمانی شکمتان کار نکرده است و مصرف غذاهای ملین مانند کمپوت گلابی وانجیر خیس خورده و ...) و در بیماران دیابتی و پره اکلامپسی رژیم دیابتیک و کم نمک و کم چرب
۶. آموزش عدم خروج مددجو به تنهایی و بدون کمک برای اولین بار پس از زایمان بعلت سر گیجه و عدم تعادل بنابراین با هماهنگی با پرستار یا ماما و خدمات جهت خروج از تخت بعد از خوردن آب میوه اقدام می شود که در ابتدا کم نشسته و سپس پاها آویزان از تخت و در صورت نداشتن سرگیجه با کمک از تخت خارج می شوید و آموزش استفاده از نرده های کنار راهرو و سرویس بهداشتی
۷. در صورت داشتن بخیه (اپی زیاتومی) آموزش استفاده از لگن بتادینه و بهداشت فردی ،لباس زیر نخی و.. جذبی بودن بخیه ها و عدم نیاز به کشیدن آن
۸. استحمام روزانه و نکات مهم در زمان استحمام
۹. اطلاع هر گونه علائم غیر طبیعی مانند تب و لرز ،ترشح غیر طبیعی ،خونریزی ،سردرد،قرمزی و تورم پستان و...
۱۰. آموزش در رابطه با شیر مادر و نحوه ی شیر دهی و مراقبت از نوزاد ، مزایای شیر مادر، واکسیناسیون و..... توسط پرسنل بخش رومینگین به طور کامل توضیح داده می شود.
۱۱. در رابطه با بیماران پره اکلامپسی توضیح مسمومیت بارداری علت تزریق سولفات منیزیوم تا ۲۴ ساعت هر ۴ ساعت و احساس گر گرفتگی و اطلاع هر گونه موارد غیر طبیعی و لزوم ناشتایی تا ۲۴ ساعت ودهانشویه و خیس کردن لبهاو شروع رژیم کم نمک ۲۴ ساعت بعد و عدم خروج از تخت و فیکس بودن سوند فولی و بعلت شرایط مادر نوزاد در بخش نوزادان می باشد توضیح داده می شودو استفاده از کیسه آبرگرم در صورت سفت و دردناک شدن محل تزریق سولفات
۱۲. در مورد مادانی که نوزاد مرده دارند آموزش بستن سینه ها از ۲۴ ساعت دوم و عدم دوشیدن شیر در صورت پرشدن و متورم شدن عروق اطراف سینه
۱۳. آموزش همراهان از نظر هزینه و مقررات بخش و امکانات
۱۴. سیستم انتقادات و شکایات با نشان دادن شماره تلفن های نصب شده بر روی دیوار اتاقها برای همراهان و بدو هوشیاری بیمار توضیح داده می شود.

آموزش حین ترخیص بعد زایمان طبیعی :

۱. زمان و مکان مراجعه به پزشک

۲. در رابطه با داروهای پس از ترخیص نام داروها ، علت مصرف ، دوز دارو ، چگونگی مصرف دارو و تعداد روزهای مصرف مانند آنتی بیوتیک ها ، قرص آهن و ..
۳. بهداشت فردی مراقبت از بخیه ها ، استفاده از لگن بتادینه و خشک و تمیز بودن ناحیه اپی و استحمام روزانه ، از نشستن روی زمین خودداری شود ..
۴. مراجعه به درمانگاه در صورت علائم هشدار خونریزی شدید یا روشن ، ترشح ، تب و لرز ، تنگی نفس ، تورم یکطرفه پاها ، سردرد و تاری دید و ..
۵. پیگیری جواب پاتولوژی جفت جهت بررسی علت مرگ جنین در مورد نوزادانی که مشکل داشته و یا فوت نموده اند
۶. آموزش میزان فعالیت پس از ترخیص و خودداری از نزدیکی تا ۴۵ روز و ..
۷. آموزش رژیم غذایی مناسب جهت مادران زایمان طبیعی و پره اکلامپسی و دیابت بارداری و ..
۸. آموزش پک قند خون در مادران دیابت بارداری ۶ هفته پس از زایمان و در صورت بالا بودن مراجعه به پزشک داخلی یا غدد

آموزش در بخش ICU

۱. بیمار توسط پرستار از اتاق عمل یا بخش تحویل گرفته می شود، و پرستار مسئول پس از جابه جا شدن مددجو در تختش:
۲. ضمن خوش آمدگویی به بیمار و تبریک تولد نوزاد به مددجویانی که نوزاد سالم دارند خودش را معرفی می نماید.
۳. در صورت هوشیاری بیمار :
۴. معرفی پزشک معالج، پزشک بیهوشی ،مسوول بخش و پرستار مسئول بیمار(ومعرفی پرستاران وخدمات در ابتدای هر شیفت)
۵. در رابطه با بخش مراقبت های ویژه و علت بستری مددجو در این بخش توضیح داده می شود.
۶. در مورد بیماری و مشکلی که دلیل بستری مددجو در بخش مراقبت ویژه شده است توضیحات لازم داده می شود
۷. در رابطه با قوانین بخش از جمله عدم نیاز به همراه ،ساعت ملاقات ،عدم استفاده از گوشی همراه ،عدم خروج از تخت بدون هماهنگی،لزوم استفاده از نرده های کنار تخت ونحوه کار با کنترل تنظیم تخت توضیح داده می شود.
۸. آموزش علت مانیتورینگ قلبی و پالس اکسیمتری و مراقبت های لازم از آن وهدف از انجام آن و عدم دستکاری آن توضیح داده می شود.
۹. در بیماران اینتوبه آموزش ونتیلاتور و لوله تراشه و هدف از اینتوبه بودن و مزایا و معایب آن و نیاز به تحمل و صبوری بیمار تا مدتی ،(و اینکه علت عدم تکلم بیمار بعلت وجود لوله می باشد)ودر صورت وجود قدرت دستها آموزش نوشتن در برگه و....
۱۰. در رابطه با بیمارانی که به هر نوعی اکسیژن دریافت می کنند توضیح علت دریافت اکسیژن و آموزش تنفسهای عمیق و موثر و تکنیک های تنفسی
۱۱. در بیمارانی که بی حسی موضعی (اسپینال و...) داشته اند . در رابطه با طبیعی بودن بی حسی پاها ۱-۲ ساعت و احتمال بروز سردرد و ...توضیح داده می شود. (در صورت داشتن عوارض آموزش مصرف نسکافه و قهوه و ..پس از شروع رژیم و استفاده از کیف آب گرم داده می شود.
۱۲. توضیح انجام هر گونه پروسیجر از جمله کنترل علائم حیاتی ،گرفتن نوار قلب ،خونگیری، نمونه خون شریانی ،تست آلن ، ماساژ رحمی با هدف از انجام آن گفته می شود.
۱۳. توضیح هر گونه مصرف دارو ی تزریقی و خوراکی و انفوزیون و..با ذکر نام دارو علت و هدف از استفاده و عوارض احتمالی دارو و مراقبت های لازم در زمان مصرف گفته میشود.

۱۴. آموزش اتصالات بیمار از جمله سرم و سوند فولی و درن ها و... و علت و هدف از اتصال آن و عدم دستکاری آن توسط بیمار گفته می شود
۱۵. آموزش عدم خروج مددجو به تنهایی و بدون کمک برای اولین بار پس از عمل بعلت سر گیجه و عدم تعادل بنابراین با هماهنگی با پرستار و خدمات جهت خروج از تخت بعد از خوردن آب میوه اقدام می شود که در ابتدا کم نشسته و سپس پاها آویزان از تخت و در صورت نداشتن سرگیجه با کمک از تخت خارج می شوید.
۱۶. آموزش میزان فعالیت مددجو ، در صورت استراحت مطلق بودن تغییر پوزیشن در تخت و حرکت اندامها برای جلوگیری از لخته شدن خون
۱۷. آموزش رژیم غذایی مناسب (مایعات ، کم نمک و کم چرب ، دیابتی ، پر پروتیین) رژیم های مجاز و غیر مجاز با توجه به نوع بیماری
۱۸. آموزش علائم هشدار بیماری و اطلاع سریع هر گونه موارد غیر مانند : خونریزی شدید ، تنگی نفس ، تپش قلب و عرق سرد. و..
۱۹. در صورت نیاز به تزریق خون و عوارض آن توسط پزشک توضیح داده شده و رضایت آگاهانه از بیمار گرفته می شود. و آموزش علائم حساسیت خون مانند (کهیر، خارش و تنگی نفس و ...) و اطلاع سریع هر گونه علائم غیر طبیعی آموزش داده می شود.
۲۰. در مورد هرگونه اقداماتی از جمله سی تی اسکن ، رادیولوژی ، سونوگرافی ، دیالیز ، تعبیه شالدون ، رگ های مرکزی ، چست تیوپ و تراکتوستومی ، سوند معده و... توضیحات لازم داده شده و هدف از انجام آن و عوارض و... گفته می شود.
۲۱. در رابطه بیماران با کاهش سطح هوشیاری آموزش به همراهان جهت مراقبت در منزل از نظر تهیه گاوژو نحوه گاوژو کردن و مراقبت های لازم و اکسیژن تراپی از طریق نازال یا تراکتوستومی و نحوه ساکشن کردن علائم نیاز به ساکشن و مراقبت از پوست ، استفاده از تشک مواج ، تغییر پوزیشن، زخم بسترو پیشگیری از آن ، چرب کردن اندامها مصرف داروها، زمان و طریقه گاوژو آن و... علائم هشدار و خطر و...
۲۲. آموزش های بیماران مزمن توسط واحد آموزش سلامت به صورت روزانه در کلیه بخشها انجام می شود.

آموزش به بیمار در بخش نوزادان :

حین پذیرش :

۱. پرستار بستری کننده ضمن خوش آمدگویی خودش را معرفی مینماید. سپس:
۲. دادن پمفلت خوش آمدگویی به مادر و پدر نوزاد
۳. توضیح بیماری و علت بستری شدن نوزاد به زبان ساده را بیان می کند.
۴. آشنایی با بخش ، معرفی پرسنل ، نام پزشک و حقوق بیمار
۵. قوانین بیمارستان و بخش (ساعات ملاقات ، ساعت غذا ، مراقبت از دستبند شناسایی و ...)
۶. راهنمایی تخت مددجو ، استفاده از زنگ اخبار ، آشنایی با سرویس بهداشتی و رعایت نکات بهداشتی و تفکیک زباله عفونی و غیر عفونی (کیسه زرد در سرویس بهداشتی)
۷. در رابطه با هزینه ها و درصد بیمه ها
۸. سیستم انتقادات و پیشنهادات و شکایت را توضیح و برگه های شماره تلفن نصب شده روی دیوار اتاقها را نشان می دهد.

طول مدت بستری :

۱. معرفی پرستار بیمار و خدمات در ابتدای هر شیفت
۲. آموزش علائم هشدار بیماری و اطلاع سریع هر گونه علائم غیر طبیعی در نوزاد
۳. آموزش رژیم غذایی در دوران شیر دهی و پرهیز از مواد غذایی که موجب نفخ و کولیک نوزاد می شود .
۴. آموزش نحوه در آغوش گرفتن نوزاد
۵. آموزش نحوه صحیح شیردهی (از سینه ، با قطره چکان ، قاشق ، فنجان)
۶. توضیح در مورد داروهای مصرفی ، علت مصرف و عوارض آن

۷. توضیح علت هر گونه خونگیری و آزمایشات و اقدامات پاراکلینیک انجام شده و هدف از انجام آن به مادر
۸. آموزش شستشو و تعویض پوشک نوزاد و استحمام
۹. آموزش نحوه ماساژ نوزاد
۱۰. آموزش علائم خطر سازدر شیر دهی و نحوه برخورد با آن
۱۱. آموزش نحوه مصرف دارو خوراکی
۱۲. آموزش ساعات شیردهی و علائم گرسنگی نوزاد
۱۳. نحوه دوشیدن شیر بادست و دستگاه و نحوه نگهداری شیر
۱۴. مراقبت آغوشی و مزایای آن
۱۵. مراقبت همه جانبه نوزاد (NIDCAP)
۱۶. مراقبت از نوزاد ایکتر(محافظة ناحیه ژنیتال و چشم بند) و ساعات شیر دهی در نوزاد

آموزش حین ترخیص :

۱. آموزش زمان و مکان مراجعه به درمانگاه نوزادان پس از ترخیص
۲. آموزش زمان و مکان سونوگرافی و معاینه چشم طبق دستور پزشک ثبت شده در برگه آموزش و خلاصه پرونده
۳. انجام آزمایشات یا اقدامات پاراکلینیک سرپایی طبق دستور پزشک
۴. آموزش مصرف داروها طبق دستور پزشک، میزان، ساعت، نحوه مصرف، عوارض دارویی
۵. آموزش کنترل علائم خطر ساز برای نوزاد در منزل و نحوه برخورد با آن و ارجاء به پزشک .
۶. آموزش در مورد انجام واکسیناسیون و آزمایش تیروئید
۷. علائم احتمالی پس از تزریق واکسن و مراقبت های لازم

آموزش به بیمار در بخش NICU:

حین پذیرش :

۱. پرستار بستری کننده ضمن خوش آمدگویی خودش را معرفی مینماید. سپس:
۲. توضیح بیماری و علت بستری شدن نوزاد به زبان ساده را بیان می کند.
۳. آشنایی با بخش ، معرفی پرسنل ، نام پزشک و حقوق بیمار
۴. قوانین بیمارستان و بخش (ساعات ملاقات ، ساعت غذا ، مراقبت از دستبند شناسایی و ...)
۵. راهنمایی تخت مددجو ، آشنایی با سرویس بهداشتی و رعایت نکات بهداشتی و تفکیک زباله عفونی و غیر عفونی (کیسه زرد در سرویس بهداشتی)
۶. در رابطه با هزینه ها و درصد بیمه ها
۷. سیستم انتقادات و پیشنهادات و شکایت را توضیح و برگه های شماره تلفن نصب شده روی دیوار اتاقها را نشان می دهد.

طول مدت بستری :

۱. معرفی پرستار بیمار و خدمات در ابتدای هر شیفت
۲. آموزش علائم هشدار بیماری و اطلاع سریع هر گونه علائم غیر طبیعی در نوزاد
۳. آموزش رژیم غذایی در دوران شیر دهی و پرهیز از مواد غذایی که موجب نفخ و کولیک نوزاد می شود .
۴. آموزش نحوه در آغوش گرفتن نوزاد
۵. آموزش نحوه صحیح شیردهی (از سینه ، با قطره چکان ، قاشق ، فنجان)

۶. توضیح علت هر گونه خونگیری و آزمایشات و اقدامات پاراکلینیک انجام شده و هدف از انجام آن به مادر
۷. آموزش شستشو و تعویض پوشک نوزاد
۸. آموزش نحوه ماساژ نوزاد
۹. آموزش علائم خطر سازدر شیر دهی و نحوه برخورد با آن
۱۰. آموزش نحوه مصرف دارو خوراکی
۱۱. آموزش ساعات شیردهی و علائم گرسنگی نوزاد و فواید شیر مادر
۱۲. نحوه دوشیدن شیر بادست و دستگاه و نحوه نگهداری شیر
۱۳. مراقبت آغوشی و مزایای آن

آموزش حین ترخیص :

۱. آموزش زمان و مکان مراجعه به درمانگاه نوزادان پس از ترخیص
۲. آموزش زمان و مکان سونوگرافی و معاینه چشم طبق دستور پزشک ثبت شده در برگه آموزش و خلاصه پرونده
۳. انجام آزمایشات یا اقدامات پاراکلینیک سرپایی طبق دستور پزشک
۴. آموزش مصرف داروها طبق دستور پزشک، میزان، ساعت، نحوه مصرف، عوارض دارویی
۵. آموزش کنترل علائم خطر ساز برای نوزاد در منزل و نحوه برخورد با آن و ارجاء به پزشک .
۶. آموزش در مورد انجام واکسیناسیون و آزمایش تیروئید و شنوایی سنجی
۷. علائم احتمالی پس از تزریق واکسن و مراقبت های لازم

رادیولوژی و سونوگرافی :

۱. پرسنل رادیولوژی ضمن خوش آمد گویی مسئول رادیولوژی، پزشک، پرسنل و منشی را معرفی می نمایند .
۲. در مورد آمادگی های لازم جهت ماموگرافی، سونوگرافی ها و گرافی های مختلف به صورت شفاهی و پمفلت ارائه می شود .
۳. آموزش های لازم در مورد مدت ناشتابودن، مصرف یا عدم مصرف مواد خاص جهت انجام پروسیجرها داده می شود .
۴. آموزش نحوه پاک سازی روده ها، پر بودن مثانه، کشیدن نفس عمیق و نگهداشتن آن در گرافی ریه و غیره . داده می شود .

آزمایشگاه :

۱. نحوه گرفتن نمونه های کشت ادرار
۲. جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته
۳. آمادگی های تست پرولاکتین
۴. تست چربی خون

۵. تست تحمل گلوکز
۶. قند خون ناشتا
۷. نحوه و زمان دریافت جواب آزمایشات
۸. آموزش به صورت شفاهی و تحویل پمفلت داده می شود.